Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

1998 йил 22 апрель чоршанба

Сотувда эркин нархда № 81 (1862)

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

Имом ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллиги олдидан

ТАШКИЛИЙ ҚЎМИТА ЙИҒИЛИШИ

Буюк ҳадисшунос олим Имом Абу Абдуллоҳ Муҳаммад ибн Исмоил ал-Бухорий таваллудининг 1225 йиллиги юбилейига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш бўйича ташкилий қўмита аъзоларидан бир гуруҳи Самарқандда бўлди. Республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари, мазкур ташкилий қўмита раиси И. Жўрабеков бошчилигидаги бу гуруҳ Челак туманидаги Хартанг қишлоғида ал-Бухорий ёдгорлик мажмуаси қурилиши билан танишди, қутлуғ санага пухта ҳозирлик кўриш масалаларини муҳокама этди.

Ташкилий қўмита йиғилишида кўҳна масжид ўрнида қад ростлаётган янги муҳташам кошонани тиклаш, амалга оширилаётган кенг кўламдаги ободонлаштириш ишлари, муаммолар ҳақида батафсил фикр юритилди. Республика вазирлик, концерн, идоралар, қурилиш ташкилотларининг раҳбарлари бажарилаётган ишлар тўғрисида ахборот бердилар. Қўли гул усталар, қурувчилар, лойиҳачилар, монтажчилар, пудратчи ташкилотлар бунёдкорлик ишларини кўнгилдагидек бажариш учун астойдил меҳнат қилаётганини таъкидладилар. Шу билан бирга, қурилиш ишларини янада жадаллаштириш, бинокорлик материалларини бу меъёрда етказиб бериш зарурлигига эътибор қаратилди. Бу борадаги айрим нуқсонларни бартараф этиш юзасидан аниқ кўрсатмалар берилди.

Ташкилий қўмита аъзолари Нақшбандия тариқатининг машҳур алломаси Махдуми Аъзам мақбарасида амалга оширилаётган бунёдкорлик ишлари билан ҳам танишди.

Йиғилишда Бош вазир ўринбосари А.Азизхўжаев, Самарқанд вилояти ҳокими А. Мардиев қатнашди.

Ҳамза ШУКУРОВ,
ЎзА мухбири.

СОАТ МИЛЛАРИ АЙЛАНАДИ

СЕШАНБА ХАБАРЛАРИ

● ХУШХАБАР

ХАТИРЧИЛИК БАДАВЛАТ БОЛАЛАР

Халқимиз болажон. Қайси бир хонадонда чақалоқ йиғиси эшитилса, шу оилага Яратган ризқ-рўз ато этади, деймиз. Тўғри. Ҳар ким ўз насибаси билан туғилади.

Хатирчи туманида Оила йилининг Наврўз айёми куни дунёга келган гўдакларнинг қадами қутлуғ бўлди. 15 нафар чақалоқнинг барига Наврўз, Наврўза, Наврўзой деб исм қўйилди. Республика «Наврўз» хайрия жамғармасининг туман бўлими ташаббуси билан «Янги меҳмонлар» шарафига тўй бошланиб кетди. Уларга совға-саломлар улашилди. Энг муҳими, болакайларнинг номига Халқ банкининг туман бўлимида узоқ муддат билан 45 фоиз ҳисобида пул қўйилди.

Наврўз куни таваллуд топган фарзандларимиз 18 ёшга тўлгач, 802 минг 830 сўмни нақд санаб олишади. Мақтасак арзигулик иш. Шундай эмасми?

● ЭЪТИРОФ

ЎТМИШНИ ЭЪЗОЗЛАСАК, КЕЛАЖАК ИЗЗАТ ҚИЛАДИ

Денов— тарихий обидаларга бой жой. Чағониённинг ўзи бир тарих. Оқ мозор, Дунётепанинг ўзида қадимлардан дараклайди. Саид Оталиқ мадрасаси ҳам тумандаги қадимий ёдгорликлардан бири. XIV асрда бунёд этилган. Афсуски, шўро даври айби билан «эскилик сарқити» сифатида «унутилган» эди. Юлдузни булут узоқ тўсиб туролмагани каби истиқлолдан сўнг мадраса ҳам тағин ўз қадрини топди. Яқинда ёдгорликнинг сўнгги таъмирини якунлаш учун туман ҳокими, Олий Мажлис депутати Т. Менглиев деновликларга мурожаат билан чиққач, ободонлаштириш янаям жонланди. Халқ қалбида ўз ўтмишидан ғурурланиш ҳисси шаклланганлиги исботини топди. Таъмир ишига 10 миллиондан ошиқ маблағ йиғилди.

Зоир МАМАЖОНОВ.

● ШИФОКОРЛАРГА САВОЛ

ЭГИЗАК БЎЛИШ ЁМОНМИ?

—Яхши дейишингиз табиий. Бироқ, бунинг ўзига яраша «оғир юки» ҳам бор,— деб ёзади Сирдарё вилоятидан Ҳасан. (У фамилиясини ва яшаш жойини аниқ ёзмаслигимизни илтимос қилади). — Болалигимда унчалик сезмасдим, кейинчалик укам Ҳусанжон билан ҳам руҳан, ҳам жисман боғлиқлигимни англаб қолдим.

Биз Афғонистон урушида қатнашганмиз. Кунларнинг бирида Ҳусан қисм билан бирга жангга кетди. Мени эса қолдиришди. Уша кеча ухлаб олмадим. Чап оёғимда зирқираб оғриқ турди. Ётган жойимдан туролмадим. Оғриқ кўзғолган жой ўз-ўзидан қорайиб кетди. Шиш пайдо бўлди...

Эрталаб... эса... Қисмга қайтган ярадорлар сафида Ҳусанни ҳам олиб келишди. У чап оёғидан ўқ еган эди. Укам-ку сўл оёғидан яраланибди, менинг оёғимга нима қилди? Айнан икковимизнинг ҳам танамиздаги бир хил шиш шакст топган эди.

Ҳозир оилалимиз. Алоҳида яшаймиз. Фарзандаларимиз бор. Бироқ, ҳали ҳам укамнинг қаерн оғриса, менинг ҳам ўша жойим безовта қилади. Дарҳол уни кўргани ошиқаман. Нега шундай? Буни фақат инсондаги телепатик қобилият билан изоҳлаб бўлармикан?

● МУБОРАК БЎЛСИН

ОЛИМНИНГ ЮТУҒИ

—Вилоятда қувончли гап тарқалди. Самарқанд тиббиёт институти жарроҳлик кафедраси мудири, профессор Баҳром Турсунов Россия Тиббий фанлар академиясининг ҳақиқий аъзолигига сайланди. Нуфузли бу академиянинг Президенти вилоят ҳокими А. Мардиев номига юборган мактубда олимнинг назарий фикрини амалиётда қўллаш, тиббиётда турли янгиликларни жорий қилиш, янги усулларни кашф этиш ҳамда мураккаб жарроҳлик операцияларини ўтказишдаги ютуқлари эътироф қилинган, — деб хабар қилади ЎзА мухбири Ҳамза Шукуров.

Телефонларимиз: 133-15-22, 133-52-55, 133-07-48, 136-37-85

Соат милларини Кўчқор НОРҚОБИЛ кузатди.

НАЗОРАТ КУЧАЙТИРИЛАДИ

Мамлакатимиз ижтимоий-сиёсий ва иқтисодий тараққиётининг даражаси ислоҳотларни амалга оширишга қаратилган Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари, ҳукумат қарорлари нечоғли аниқ бажарилишига бевосита боғлиқ. Республика Президенти девонининг назорат инспекцияси ходимлари гуруҳи Наманган вилоятида бу муҳим ҳужжатлар қандай бажарилаётганини таҳлил қилдилар. Вилоят ҳокимлигида комиссия иши якунларини муҳокама қилишга бағишланган йиғилиш бўлди.

Текшириш вилоят ҳокимлиги назорат инспекциясининг ташаббуси билан барча меҳнат жамоаларида, ўқув юртларида худудий назорат инспекцияларининг таянч пунктлари ишлаётганини кўрсатди. Бу пунктларнинг вазифаси Президент фармонлари, ҳукумат қарорларини тушунтириш, барча ижрочи шахсларга етказишдан иборат. Лекин бу ишда камчиликлар ҳам мавжуд. Масалан, бундай ҳужжатлар изидан шаҳар ва туманлар ҳокимларининг тегишли қарорлари қабул қилиш баъзан асоссиз равишда кечикиб кетмоқда.

Маълумки, ҳар қандай фармон ижроси билан кучлидир. Шунга қарамай, текшириш натижаларининг кўрсатишича, айрим жойларда қабул қилинаётган қарорларни ўз вақтида ва аниқ бажаришга етарли масъулият билан қаралмаяпти. Йиғилишда таъкидланганидек, шаҳар ва туманларнинг назорат инспекциялари қарорларнинг бажарилиши устидан назорат ўрнатишда фаолроқ ҳаракат қилиши керак. Бу, аввало, Мингбулоқ туманинг назорат инспекциясининг ишига таллуқлидир.

Йиғилишда вилоят ҳокими Т.Жабборов сўзга чиқди.

Н. ХЎЖАЕВА,
ЎзА мухбири.

Тошкент чинни заводи нафақат Марказий Осиёда, дунёдаги кўплаб хорижий мамлакатларда ҳам маълум ва машҳур. Бугунги кунда бу ерда ўз ишининг моҳир усталари, тажрибали чиннисозлар жуда кўп. Корхона маҳсулотларининг сифатли ва бежирим чиқишида рассом Зилола Қодирова (суратда)нинг ҳам муносиб ҳиссаси бор. У нақш солган чойнакларга боқиб, кўнглингиз яйрайди.

Т. КАРИМОВ олган сурат.

РЕСПУБЛИКА ОЛИЙ СУДИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий суди пленумининг навбатдаги мажлиси бўлди. Унда «Иқтисодиёт соҳасидаги жиноий ишлар бўйича суд амалиётида юзага келган айрим масалалар тўғрисида», «Судлар томонидан меҳнат шартномаси (контракти)ни бекор қилишни тартибга солувчи қонунларнинг қўлланиши ҳақида», «Суднинг ҳал қилув қарори ҳақида»ги қарорлар лойиҳаси ва бошқа масалалар муҳокама қилинди.

Пленумда Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Раиси У. Мингбоев суд амалиётининг долзарб ва ўта муҳим йўналишларидан бири ҳисобланган иқтисодиёт соҳасидаги жиноий ва бошқа ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни судда кўриш масалалари ҳақида маъруза қилди.

Юртимиз жаҳон бозор иқтисодиётига кириб бориш йўлидан дадил бормоқда. Президентимиз мамлакатимизнинг келажаги, халқимизнинг равнақини айнан шу хил ислоҳотларга таъминлаши мумкинлигини доимо уқтириб келмоқдалар.

Давлатимиз ислоҳотлар йўлига собит қадам қўйди. Қолоқ аграр мамлакатдан саноатлашган мамлакатга айланмоқда. Аммо суд амалиётини ўрганиш шуни кўрсатмоқдаки, иқтисодиётда ҳамон талон-торож қилувчиларнинг гуруҳлари фаолиятларини давом эттирмоқдалар. Солиқ тўловларидан бўйин товлаш, ноқонуний кредитлар бериш, сохта тадбиркорлик, банк соҳасидаги молиявий ҳуқуқбузарликлар кўплаб учрамоқда. Буларнинг барчаси иқтисодиётга сезиларли даражада зарар етказмоқда. Айрим мансабдор шахсларнинг ўз ваколатларини суиистеъмол қилишлари оқибатида давлат, жамият ва фуқароларнинг манфаатларига жиддий зиён етказилмоқда. Маърузачилар судлар ва ҳуқуқни муҳофаза этувчи органлар ходимларининг эътиборини бундай ҳуқуқбузарларга нисбатан қонуннинг қўлланилишини таъминлаш лозимлигига қаратдилар.

Пленум муҳокама этилган масалалар бўйича тегишли қарорлар қабул қилди.

Олий суд пленуми мажлисида Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Б. Мустафоев, адлия вазири С. Мирсафоев, Олий хўжалик судининг Раиси М. Абдусаломов ҳамда вилоятлар ва уларга тенглаштирилган судларнинг раислари, тегишли вазирлик ва идораларнинг масъул ходимлари иштирок этдилар.

ИСТИҚЛОЛ БЕРГАН ИМКОН

ДАРОМАДНИНГ ЯНГИ МАНБАЛАРИ: У ЎЗИ НИМА?

3. АКЦИЯДОРЛИК ДИВИДЕНДИ[1]

Даромаднинг бу манбаи бозор муносабатларининг энг эътиборли қирраларини ўзида акс эттиради. Дивиденд моҳиятан мулкдан олинадиган даромаднинг бир тури бўлиб, акция чиқарган корхона яратган фойда миқдорига боғлиқдир. Ишлаб чиқаришда рентабеллик даражаси қанчалик юқори бўлса, акциядорга шунчалик кўп дивиденд тегади. Шуни назарда тутиш керакки, фойданинг дивиденд тўлаш ва инвестициялаш учун ажратилган қисмлари меъёрда бўлиши зарур. Айтайлик, корхона ихтиёрида қолган фойданинг асосий қисми инвестицияланса, иил якунида дивиденд салмоғи пасайиши мумкин, аммо бунда келажакда дивиденд ортиши кутилади. Албатта, акциядорлар манфаатига путур етказмаслик учун фойдадан дивиденд тўлаб туриш мақсадга мувофиқ.

Акциядан барака топиб, моддий аҳволини яхшилаб олаётган ҳамюртларимиз ҳаётидан мисоллар келтирсак, фикримиз тушунарли бўлади. Тошкент шаҳар «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамиятидан 1994 йилда 341 нафар жисмоний шахс акция сотиб олган. Ҳозирги пайтда улардан 180 киши жамиятда ишлайди, 161 киши қариялик пенсиясига ёки тадбиркорлик соҳасига ўтганликлари сабабли корхонада ишлашмайди. Лекин акциядорлик шундай сердаромад соҳа эканки, сарфланган маблағ ўз ўрнига тушса, самара, яъни фойдадан олинган дивиденд вақт ўтган сайин соҳибини тақдирлайверади. Масалан, ҳозирда нафақадор Исмоил Исроилов дастлаб ҳар донаси 100 сўмдан бўлган 40 дона акция сотиб олди. 1995 йил якунига кўра 40 минг сўм (ҳар доне акцияга 1000 сўмдан) дивиденд олди. Бу орада акциядорнинг омади келди, яъни ҳукумат қарорига биноан корхона мол-мулки нархларин кўтарилиши муносабати билан ҳар дона акция ёнига яна 6 тадан акция бепул бериладиган бўлди. Акциядорларнинг умумий мажлиси Низомга ўзгартириш киритгандан кейин И.Исроилов ҳисобидаги акциялар 346 тага етди. Эндиликда нафақа олаётган бу киши 1996 йил якунида 51.900 сўм, 1997 йил якунида ҳам шунча миқдорда дивидендга эга бўлди. Худди шунингдек, Жамолиддин Расулов охирги йил якунида 1372 та акция ҳисобидан 205.800 сўм (бир йил олдин ҳам шунча бўлган) дивиденд олди.

— Дастлаб акциядорлик жамияти тузиш пайтида одамларга қимматли қоғозлар афзаллигини қайта ва қайта ёзиб тушунтиришга тўғри келди, — дейди республика «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти бош директори Рустам Қосимов. — Ишонмаганлар ҳам бўлди. Мана энди акция олишни тарғиб қилишга ҳожат ҳам қолмади.

Дарҳақиқат, акциядор ўз меҳнати самарасини пировардида оладиган даромадни орқали ҳис этса, мулкдорлик туйғусини англаб деганимиз шу.

Иқтисодий ислоҳотлар чуқурлашган сайин корхоналарни акциялаштириш, улардан олинадиган даромад кўлами кенгайиб бораверади. «Ўзкимёишлаштирилган» акциядорлик компаниясига қарашли кўпгина корхоналарда олинган фойдадан дивиденд салмоғи тобора кўпайиб бормоқда. Масалан, «Ўзбекистон ўрамли том ёпқич ашёлари комбинати» акциядорлик жамиятида 1997 йилда дивиденд тўлашга 49 миллион сўм ажратилди, бу аввалги йилдагига нисбатан 125,9 фоизни ташкил этди. Худди шу тизимдаги «Қувасойцемент» акциядорлик жамиятида бу йил акциядорлар донаси 200 сўмлик акция учун 495 сўм 67 тийин кўшимча даромад олишди. Худди шу акциялар учун аввалги йили 430 сўмдан дивиденд тўланган эди.

Акциялаштириш самарадорлигини тўғри тушунаётган кишилар юртимизда тобора кўпайиб бораётгани аниқ муддао. Буни «Тошкент» республика фонд биржасидаги ушбу кўрсаткичлардан ҳам сезиш мумкин. Мазкур фонд биржасига қарашли брокерлик идораси 4 йил олдин атиги 7 та бўлса, ҳозир 250 тадан ошди. Барча вилоятларда биржанинг ваколатхоналари ишлаб турибди. Биргина 1997 йилда 198 та савдо бўлиб ўтди. Демак, акциялар Ўзбекистон иқтисодиётини тасаввур этиш мумкин бўлмай қолди. Бундан аҳоли манфаатдорлиги ошиб боряпти.

[1] Боши ўтган сонда.

(Давоми 2-бетда).

УМИД КУРТАКЛАРИ

САНАЦИЯГА ТУШГАН ХЎЖАЛИКНИНГ БУГУНГИ АҲВОЛИ ҚАНДАЙ?

Санация сўзи бугун тобора ҳаётимизга сингиб бормоқда. Санацияга тушган хўжалик, санациядан корхона, деган иборалар ҳозир ҳеч кимни таажжубга солмайди. Бироқ шундай хўжаликлар ҳамда уларнинг айни пайтдаги аҳволи кўпчиликни қизиқтириши, табиий. Сирдарё туманидаги санацияга тушган ягона хўжалик — «Малик» ширкатлар уюшмасига ҳам бизни ана шундай қизиқиш етаклаб келди.

— Раис бобо, сиз илгари ҳар қалай дурустгина бир хўжаликнинг раҳбари бўлгансиз. Бу йил эса санацияга тушган, аниқроғи, иқтисодий ночор бир корхонага бош бўлиб келибсиз. Сизни бу ерга етаклаб келган ишонч нималардан иборат?

— Аввало, мени раис бобо деманг, мен раис эмасман, — дейди у табассум билан ва мамнун бир оҳангда. — Мен уюшманинг ташқи бошқарувчисиман. Қолаверса, мен салкам 20 йилдан буён туман ишлаб чиқаришида катта-кичик вазифаларда ишлаб келаман, аниқроғи, пастбаландини яхши биламан. «Малик»нинг шон-шуҳрати кўпчиликка маълум. Собиқ иттифоқ даврида «Союзселхозтехника»га қарашли республикамиздаги иккита хўжаликнинг бири «Малик» эди. Бирничи навбатда мен унинг техник таъминотига қизиқдим. Ҳақиқий бирвонроқ бўлсада, техникаси бор эди. Агар бу уюшма ҳудудидаги меҳнаткашлар билан тил топиша олсам, хўжаликни бир йилда оёққа турғизиш даражасида бўлмасада, анча илгарилаб, кетиш имконияти туғилади. Бундан ташқари ва энг асосийси, ҳукуматимизнинг катта моддий ёрдами ҳамда маънавий рағбати ҳам менинг бу ерга келишимга умид уйғотди.

Дарҳақиқат, уюшма бўйгинача қарзга ботган эди. Унинг кредиторлик қарзи 172 млн. сўмни ташкил қилади. Давлат томонидан берилган имтиёз шу бўлдики, бу қарз тўлови кечиктирилди. Йил бошидан хўжаликка тушган аванс пуллари 20 млн. сўмга етди. Уюшма ишчиларининг қўлига пул тегди. Биринчи чорак маошлари тўла тарқатилди. Ёнилғи-мойлаш материаллари, минерал ўғит, эҳтиёт қисмлар ҳам етарлича ғамлаб қўйилди.

Ширкатчиларнинг 2887 гектар пахта, 815 гектар ғалла майдони бор. 490 гектар ерга эса хашаки экинлар экилади. Бугун бўлиқ ғаллазорлар кўзни қувонтиради. Ҳозир ғалла майдонлари ижарачилар ихтиёрида.

— Илгари Охунбобоев номли жамоа хўжалигида одамлар ер учун талашардилар. Бу ерда эса, дастлаб, ғалла майдонларини ол, деб олдиролмадик, — дейди уюшма ташқи бошқарувчиси Исоқул Хушбоқов. — Чунки шу пайтгача хўжалик ва ижарачилар ўртасида тузилган шартномага бажарилмаган. Шартномада кўрсатилганидан ортиқ маҳсулот етиштирган деҳқон бир оғирида бармоқ тишлаб қолаверган. Натижада одамлар хўжалик раҳбарларига нисбатан ишончларини йўқотган, ҳатто деҳқонлар ҳам ер қолиб, бошқа юмушлар билан шуғулланган эди.

Исоқул ака рост гапни айтди. Зеро, ишонч улкан муваффақиятларнинг отаси. Бугун ширкатчилар ўз етакчиларига, унинг қатъиятига ишонибдилар, демак «Малик» ҳадемай ўзининг аввалги шуҳратини тиклайди, қолоқлик ботқоғидан бир-икки йилда бутунлай чиқиб кетади, деб ишонмумкин. Негаки, ҳозир чигит экиш билан бирга бошқа юмушлар ҳам бараварига олиб борилмоқда. Ерлар шудгорланиб кетганди. Салкам икки минг гектарлик майдоннинг шўри ювилди. Уюшмадаги мавжуд 25 та вертикал дренаж (тик қудуқ)нинг бор-йўғи 2 таси ишлаб турган. Вилоят ва туман ҳокимлиги ёрдамида уларнинг ўн тўрттаси қайта тикланди. 70 километрлик ички хўжалик зовурларига қараб ҳам бўлмасди. Хўжалик истиқболига бўлган ишонч одамларнинг самарали меҳнат қилишга ундамоқда. 24 та зовур тўла тозаланди, бу иш давом эттирилмоқда.

— Ҳамма гап кўчатларни тўла ундириб олишимизга боғлиқ, — дейди ташқи бошқарувчи. — Ҳозирча хотиржамликка берилганимиз йўқ, аммо ишчиларимизнинг боришидан кўнглимиз тўқ. Кечагина ночор деб тан олинган, ишчилари умидсизликка тушган бир хўжалик аҳли бугун катта ишонч билан меҳнат қилмоқда. Чунки ён-атрофдагиларнинг ҳаммаси кузатиб турибди. Дўст назарлари ҳам, душман қарашлари ҳам бор, албатта. Ҳар қалай, хўжалик дастлабки қадамларданоқ, бир силкиниб олди, чанг-ғуборлари тўкилди. Унинг ёруғ юзи ва залворли қадамлари, ҳақиқатда ҳам, кузда, йил охирида маълум бўлади.

ЖЎШҚИН.

УШБУ СОНДА

ЁРУҒ КУНЛАР — 2-бет

ОЙНА

МАЙСА ЭМАС, НАСИБА У — 3-бет

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК — 4-бет

ОЛИЙ МАЖЛИС СЕССИЯСИ ОЛДИДАН

ТОБОРА МУКАММАЛЛАШМОҚДА

Олий Мажлиснинг навбатдаги XI-сессиясига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш билан боғлиқ ишлар ўзининг сўнгги палласига кирмоқда. Парламентдаги мухбиримизнинг маълумотларига қараганда қўмиталар ҳузурида тузилган ишчи гуруҳлари лойиҳаларни билдирилган таклиф ва мулоҳазалар асосида қайта кўриб чиқиб, жойлардаги депутатларга юборганлар. Шу боис айни пайтда тегишли қўмиталар, жумладан таҳририятимизга депутатлардан таклиф ва мулоҳазалар келмоқда.

ФЕРМЕР МАНФААТИ УСТУВОР

Фермер хўжалигини том маънода миллий мустақиллигимизнинг чин меваси деб аташ мумкин. Фермер – муайян хўжалик, ер, ёхуд мулкнинг ҳақиқий эгасидир. Маълумки, бизда узоқ йиллар давомида мулкнинг ҳақиқий эгаси бўлмади. Умуман ҳамманики, аслида эса ҳеч кимники бўлмаган мулкка муносабат хўжасизлик билан қоришиб кетди. Буни собиқ жамоа ва давлат хўжаликларидаги сут-товар фермаларининг аҳволидан билса бўларди. Чорвачилик бизда фақат зарар келтирар, пахтачиликдан келган фойдаю даромадни «ютиб» юборарди.

Фермер хўжаликлари эндиликда чорвачиликни ҳам сердаромад соҳага айлантириш мумкинлигини исботлади. Чунки бунда фермерлар чинакам мулкдорлар бўлиб майдонга чиқмоқдалар. Шу боис йўлбошчимиз Ислом Каримов: «Инсон табиатан мулкдор бўлишни хоҳлайди. Бирон нарсага эгалик қилиш истаги инсон туғилган пайтдаёқ вужудга келади. Бу мулкка қанча кўп меҳнат сарфланган бўлса, эгаси учун у шу қадар қадрли бўлади» деб ҳақ гапни айтган эдилар.

Сессия кун тартибига киритиш таклиф этилаётган «Фермер хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳаси фермер хўжаликларини ташкил этиш, фаолиятининг ҳуқуқий асосларини белгилаш билан биргаликда, уларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилади. Ўзининг ҳалол меҳнати билан ризқ-рўз яратадиган фермернинг манфаати, албатта устувор бўлиши керак. Ана шу маънода қонун лойиҳасининг аҳамияти каттадир. Унда фермер хўжалигини ташкил этиш, ер бериш, ердан фойдаланиш, унинг ҳуқуқлари, мажбуриятлари, мол-мулкига бўлган мулкий ҳуқуқлари, хўжалик фаолиятининг асослари белгилаб берилган. Менинг назаримда лойиҳанинг мукаммаллиги шундаки, у фермер фаолиятининг барча ҳуқуқий асосларини қамраб олган.

Лойиҳада фермер хўжаликларини давлат йўли билан ва бошқа тарзда қўллаб-қувватлаш ҳамда уларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш ҳам белгилаб берилган. Демак, янги фермер хўжаликларини давлат томонидан ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш ҳам қонунлаштириб қўйилмоқда. Бу жуда яхши.

Вилоят нефть маҳсулотлари таъминоти корхонаси «Ўзбекнефтгаз» миллий корпорацияси раҳбариятининг кўрсатмасига асосан вилоятдаги барча ҳуқуқий шахс мақомини олган фермерлар билан нефть маҳсулотларини етказиб бериш бўйича шартнома тузган. Энди ана шу шартнома асосида уларни ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари билан таъминлаш даркор.

Авваллари фермер хўжаликлари ёнилғи-мойлаш маҳсулотларини жамоа хўжаликлари, ширкат уюшмалари орқали олишарди. Бу ерда кўзга кўринмас чайқовчилик, воситачилик ҳам вужудга келиб қоларди. Аслида эса бундай воситачиликка уларнинг ҳаққи йўқ. Ҳар бир фермер хўжалиги фермер хўжаликлари уюшмаси орқали фонд олиб, ўзлари мустақил равишда нефть маҳсулотларини бевосита корпорациянинг жойлардаги таъминот корхоналаридан олишлари керак.

Шуларни ҳисобга олиб, лойиҳанинг 27-моддасига: «Фермер хўжаликлари нефть ёнилғи-мойлаш маҳсулотлари билан белгиланган фонд (жамғарма) ва нормативлар асосида нефть маҳсулотлари билан таъминлаш корхоналари томонидан таъминланади» деб қўшимча киритиш зарур. Ана шунда ўртадаги воситачига ҳеч қандай ҳожат қолмасди. Фермер хўжаликларининг иш юритиши учун энг зарур бўлган ёнилғи- мойлаш маҳсулотлари билан таъминлаш қонуний тартибда ҳал қилинган бўлар эди.

Муҳаммадмўйдин РАҲМОНОВ,
52-Куйганёр сайлов округидан депутат.

АНЪАНАЛАРИМИЗ ҲАМ ҲИСОБГА ОЛИНСА

Мен энг аввало шуни алоҳида таъкидлашни истардимки, қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилишга йўналтирилган тўрттала қонун лойиҳасининг ҳам ҳозирги ҳолати аввалгиси, яъни биринчи ўқишда қабул қилинганидан анча фарқ қилади: улар, табиийки, умумхалқ муҳокамаси жараёнида тушган таклиф ва мулоҳазалар туфайли янада такомиллашган. Ҳақиқат, баҳслар туғилади, деганларидек ҳар қандай лойиҳа ҳам кўпчилик иштирокида муҳокама қилинса, фикр-мулоҳазалар билдирилса унинг янада сайқалланиши, мукаммаллашиши шубҳасиздир. Зеро, уларнинг умумхалқ муҳокамасига қўйилишидан кутилган асосий мақсад ҳам ана шундан иборат.

Шу ўринда мазкур лойиҳалар юзасидан айрим мулоҳазаларимни баён қилмоқчи эдим.

«Қишлоқ хўжалик кооперативи (ширкат хўжалиги) тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг 24-модда, 2-бандида: «Қишлоқ хўжалиги кооперативи (ширкат хўжалиги) ташкил этилган пайтда унга қарзлар ва кредитлар беришда маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари ... ўз мол-мулкини гаровга қўйиб, кафил бўлишлари мумкин», дейилган. Шу банддан **маҳаллий ҳокимиятлар** сўзини чиқариб ташлаш керак. Чунки қонунга мувофиқ маҳаллий ҳокимиятлар мол-мулки гаров вазифасини ўтолмайди, деб ўйлайман.

«Фермер хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳасининг номи ихчамлаштирилиб, «Фермерлар тўғрисида»ги қонун лойиҳаси, «Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳаси эса «Томорқа ҳақида»ги қонун лойиҳаси деб ўзгартирилса, уларнинг номланиши янада тушунарли ва халқчилроқ бўларди.

«Деҳқон хўжалиги тўғрисида»ги қонун лойиҳасини ўқиб, нозик бир ҳолатни кузатиш мумкин. Дейлик, бир оилада олти фарзанд бор. Деҳқон хўжалиги бошлиғи – ота. Томорқа эса умрбод эгалик қилиш ҳуқуқи асосида берилган: уни ота ўзидан кейин кимгадир мерос қилиб қолдириши керак. Томорқа битта, фарзанд эса олтита. Ота шу пайтда томорқани кимга мерос қилиб қолдиради: катта ўғилгами ёки кенжасига? Унда қолган бештаси-чи? Шу боис лойиҳанинг бешинчи моддагача бўлган қисмига алоҳида банд ёки модда сифатида қуйидаги қўшимчани киритишни таклиф қиламан: «Деҳқон хўжалигини ташкил қилиш, уларнинг аъзоларини белгилаш, раҳбарини тайинлаш Фуқаролик кодекси, «Ўзини-ўзи бошқариш органлари тўғрисида»ги қонун ҳамда миллий урф-одат ва анъаналар асосида мувофиқлаштирилади». Ана шунда пайдо бўлиши эҳтимолда тутилган низо ва келишмовчиликлар ўз-ўзича барҳам топган бўларди.

Қосимжон ХОЛДОРОВ,
149-Сариосиё сайлов округидан депутат.

(Давоми. Боши 1-бетда).

ДАРОМАДНИНГ ЯНГИ МАНБАЛАРИ: У ЎЗИ НИМА?

4. МУЛКДАН КЕЛГАН ДАРОМАД

Мулкни ижарага бериш ёки сотишдан унинг соҳиби ихтиёрига келиб тушадиган пул мулкдан келган даромад дейилади. Бу даромад соҳиблари — ўз уйи бор кишилар хусусийлаштирилган уй-жой эгаларидан (улар 1 миллион нафарга яқин) ва 700 минг нафар акциядорлардан иборатдир. Булардан ташқари, қимматбаҳо мол-мулк эгалари ҳам мавжуд мулкни даромад топиш манбаига айлантиришади. Кўчмас мулкни ижарага бериш ижара пули шаклида даромад бера бошлайди. Мулкни сотиш ҳам даромад келтиради. Кейинги йилларда уй-жой харид этиш харажатларининг ортиб бориши кузатилмоқда, бу эса уй соҳибларига даромад бўлиб тегади. Мулк даромадини иқтисодчилар турлича талқин қилишади. Биринчидан, бу даромад манбаи давлат ҳисобидан аҳоли кўчмас мулкининг юзага келишини ва шу мулкнинг иқтисодий рўёбга чиқарилишини, бинобарин мулкдорлар сафи кенгайишини билдиради. Иккинчидан, бу аҳолининг кам таъминланган қатламлари ўз жорий сарфини ишлаб топган даромади ҳисобидан қоплай олмаганлиги сабабли ўз мулкидан ажралишини билдиради. Аммо барибир мулк даромадининг пайдо бўлиши ижобий ҳодиса, бу бозор иқтисодиётига хос даромадлар шаклланаётганлигидан далолатдир. Мулк қадр-қимматининг ортиши билан мулк даромадининг кўпайишини кутиш мумкин.

5. ТОМОРҚА — КОНИ ФОЙДА

Даромаднинг қўшимча манбаларидан яна бири томорқа хўжалиги бўлиб, бу жабҳа аввалдан мавжуд бўлган бозор хўжалигидир. Лекин ислоҳотлар томорқага янгича қиёфа бахш этди. Тўғри, илгари ҳам у эркин ишловчи хўжалик бўлгани учун, айниқса, қишлоқда муҳим даромад манбаи ҳисобланган, озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ўз ҳиссасини қўшган, деҳқон бозорини маҳсулот билан таъминлаган, баъзи маҳсулотни четга чиқаришда қатнашган. Томорқа майда товар хўжалиги сифатида табиатан бозор иқтисодиёти талабларига мос тушди, у бозор ислоҳотларини ўзига сингдира олди. Зотан, қишлоқдаги ислоҳот аҳолига томорқа учун қўшимча ер беришдан бошланди. Жами 500 минг гектар ерда янги томорқа хўжалиги вужудга келди. Мамлакат раҳбарияти бу соҳани ҳар тарафлама қўллаб-қувватлади, бу хўжалик солиқ юкидан озод қилинди, унинг соҳиблари нимаики зарур бўлса, эркин бозордан сотиб олиш имконига эгадирлар. Мазкур хўжаликка тўла-тўкис эркинлик берилиши ундан топилган даромадни кўпайтирди. **Агар 1991 йил аҳолининг ўз хўжалигидан олинган маҳсулотини сотишдан тушган пул унинг ялпи даромадида 9,7 фоизни ташкил этса, 1997 йил якунига кўра 22,3 фоизни ташкил этди. Демак, томорқанинг даромаддаги ҳиссаси 2,3 марта ошди.** Томорқа деҳқон бозоридаги маъмурчиликни таъминлаб турибди. Бозорни тўлдириб туриш томорқа соҳибларига даромад келтиради, албатта. Бу даромад турли оилаларда ҳар хил бўлиши турган гап, чунки улар томорқа билан ҳар хил даражада шуғулланишади. 1996 йилда ўтказилган сўров натижаларига кўра томорқадан келган пул даромади ишчи ва хизматчилар оиласи даромадининг 4,5 фоизини ташкил этса, бу кўрсатгич тадбиркорлик билан шуғулланувчилар (фермерлар)да 27,3 фоиз, жамоа хўжалиги аъзоларида 29,9 фоиз, нафақадорларда 11,9 фоизни ташкил этди. Умуман олганда аҳолининг ҳамма қатламлари учун томорқанинг аҳамияти сезиларли бўлиб қолди.

Томорқа келтирган фойдани фақат маҳсулот сотишдан келган тушумда, яъни пул билан баҳолаш хато бўлур эди. Зотан, аҳолининг каттагина қисми томорқада етиштирган маҳсулотини сотмай ўзи истеъмол қилади. Бунинг аҳоли учун қулайлиги бор. Натурал истеъмол туфайли аҳоли бозордан маҳсулот харид этиш ташвишидан қутулади, бу ишнинг харажатларидан ҳам озод бўлади. Бу маҳсулот маъмурчилигини таъминлайди. Инфляция шароитида аҳоли ўзини ўзи маҳсулот билан таъминлашга мойил бўлади, чунки жамғарилган пул ўз қадрини йўқотса, жамғарилган маҳсулот ўз қадрини сақлаб қолади ва ҳатто қимматлашув юз берганда, ортиб ҳам қолади. Натурал истеъмолнинг кенгайиб боришига табиий ҳол деб қараш керак ва унинг аҳоли даромадига қўшган ҳиссасини адолатли баҳолаш зарур. Мутасаддилар орасида натурал даромадни инобатга олмай пул даромадига қараб хулоса қилувчилар ҳам оз эмас. Ваҳоланки, дунё амалиётида аҳоли даромади аниқланганда пул тушуми, натурал истеъмол ва турли имтиёзлар ҳам ҳисобга олинади.

***

Биз юқорида даромад олишнинг турли манбаларини алоҳида-алоҳида кўриб чиқдик. Лекин ҳаёт қоғозда белгиланган қоидалардан кенгроқдир. Юртимизда ҳалол меҳнатни кўнгил эҳтиёжи деб биладиган кишилар яхши яшаш учун даромад олишнинг барча манбаларидан қонунга риоя қилган ҳолда фойдаланмоқдалар. Тошкент шаҳар «Матбуот тарқатиш уюшмаси» акциядорлик жамияти аъзоси Равшан Исроиловнинг 1997 йилда топган даромади фикримизни тасдиқлайди. Бу кишининг ўтган йили иш ҳақи, мукофот пули ва моддий ёрдам бўйича олган пули 134.347 сўмни ташкил этган. Айни пайтда 1393 та акцияси учун 208.950 сўм дивиденд олган. Бундан ташқари, Ҳасанбой қишлоғидаги томорқасида узум етиштириб, каттагина даромад соҳиби бўлган. Кўриб турибмизки, бир киши ҳам иш ҳақидан, ҳам акциядан, ҳам томорқа хўжалигидан даромадга эга бўлмоқда. Демак, истак-хоҳиш бўлса, бой-бадавлат яшаш ўз қўлимизда. Р. Исроилов меҳнат қилаётган жамоадаги акциядорлардан 80 нафари маҳаллалар, гузарларда рўзнома дўконлари очишиб, шартнома асосида тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланишяпти.

Бозор муносатлари кенг кўлам касб этаётган юртимизда даромад олишнинг янгидан-янги шакллари ҳаётий воқеликка айланмоқда. Интеллектуал имкониятларни ишга солиш орқали даромаднинг янги манбалари пайдо бўлаётгани қувонарлидир. Бинобарин, мактаб ўқитувчилари шўро даврида иш ҳақи ва томорқадан ташқари даромад олишни хаёлларига ҳам келтиришмасди. Эндиликда репититорлик қилиш орқали мўмай фойда эгаси бўлиш ҳар бир ўқитувчининг ихтиёридадир. Бундай имкониятга бебаҳо неъмат — мустақиллик туфайли эга бўлдик.

Шу билан бирга бу йўлда имкониятлардан кенг фойдаланишга халал бераётган омиллар учраётганлигини таъкидлаш керак. Аксарият ҳолларда эскича фикрлаш, боқимандалик исканжасидан қутулиш осон кечмаяпти. «Биз учун давлат қайғуради» деган қараш баъзиларнинг хаёлини тарк этмаётгани билан муроса қилиб бўлмайди. Бозор иқтисодиёти тайёрга айёрлик психологиясини қабул қилмайди. Ҳануз баъзи идораларнинг раҳбарлари маъмурий-буйруқбозлик усулини қўмсаб туришибди. Улар эскича тақсимот тамойилларига ёпишиб олишган. Шу боис ҳам бугунги тадбиркор ва ишбилармонлар оддий бир имзо ёки муҳр учун идоралар орасида бўзчининг мокисидай қатнаб сарсон бўлишяпти. Даромад салмоғини кўпайтириш учун корхоналарда тайёрланган маҳсулотни тезроқ истеъмолчига етказиш, бунинг учун маркетинг ишини ривожлантириш тақозо этилади. Аммо ҳануз омборга ишлаётган корхоналар сони анча-мунча эканлигидан кўз юмиб бўлмайди. Рақобатбардош маҳсулот чиқариш бу борада муҳим вазифа саналади. Лекин монополиянинг сақланиб келаётганлиги умум ишимизга тўсиқ бўлаётир. Хуллас, бозор механизмини тўла қувват билан ишга тушириш юқорида тилга олинган муаммоларни тезкорлик билан ҳал этишни талаб қилади.

Аҳмаджон ЎЛМАСОВ,
Ўзбекистон Банк-молия академияси кафедра мудири, иқтисод фанлари доктори, профессор.
Шуҳрат ЖАББОРОВ,
иқтисодий шарҳловчи.

ЯНГИ МУЗЕЙ

Собиқ Кат — ҳозирги Беруний шаҳрининг энг сўлим жойларидан бирида буюк аллома Абу Райҳон Беруний музейи қад тиклайди. Музей мажмуаси қурилиши учун айни кунларда улуғ бобомиз номи билан аталиб келаётган 11,5 гектарлик катта боғнинг марказий қисми танлаб олинди.

Мажмуа музей — мақбара, буюк аллома ҳайкали, меҳмонхона, чойхона кабилардан иборат бўлади. Бу улкан қурилишнинг асосий буюртмачиси «Беруний авлодлари» республика жамғармасидир.

Бўлажак мажмуа атрофини кўкаламзорлаштириш ишлари ҳозирнинг ўзида авж олиб кетди. Шу мақсадда бу ерга 2 минг дона арча ва бошқа манзарали дарахтларнинг кўчатлари ўтказилди.

«Беруний авлодлари» жамғармаси мазкур музей мажмуасининг улуғ олим таваллудининг 1025 йиллиги арафасида фойдаланишга топширилишига умид боғламоқда.

Ҳайитбой АБДУСОДИҚ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЁРУҒ КУНЛАР

Мустақил давлат сифатида фаолият бошлаганимизга — жаҳон харитасида Ўзбекистон Республикаси деган мамлакат пайдо бўлганига ҳадемай етти йил бўлади. Етти йил бу кўҳна олам учун бир лаҳзалик муддат аслида. Аммо ана шу қисқагина вақт ичида мамлакатимизда рўй берган ўзгаришлар, халқимиз эришган ютуқлар салмоғи бир неча ўн йилларга тенг. Буни наинки ўзимиз, узоқ-яқиндаги дўстларимиз ҳам, рақибларимиз ҳам, халқаро ташкилотларнинг мутахассислари ҳам эътироф этмоқдалар.

Истиқлолнинг дастлабки йилидаёқ йўлбошчимиз томонидан ишлаб чиқилган беш тамойил асосида ислоҳотларнинг қатъий ва изчил амалга ошира бориши натижасида юртимизда ой сайин буюк ўзгаришлар рўй бермоқда. Ҳозир мен бу ўзгаришу ютуқларни бирма-бир санамоқчи эмасман, балки биргина масалага эътиборингизни жалб этмоқчиман, холос.

Беш-олти кун бурун Буюк Британиянинг “Би-би-си” радиоси “ЎзДЭУавто” қўшма корхонаси маҳсулотларининг Россия бозорларига кириб бориши ҳақида бир эшиттириш берди. Москвалик журналист тайёрлаган мазкур эшиттиришдан айрим фикрларни келтирмоқчиман: “Ўзбек “Нексия” автомобилининг пайдо бўлиши собиқ шўро автомобилсозлик маконида юзага келган илк ўзгаришлардан бўлди. Бугунги кунда Россия шаҳар ва қишлоқларига ўзбек “Нексия”сининг кириб келиши Россия автомобилсозларини шиддатли рақобат билан юзма-юз этмоқда”.

“ЎзДЭУавто” корхонаси ишга тушганига ҳали икки йил ҳам бўлгани йўқ. Бироқ шу қисқа муддатда мазкур қўшма корхона маҳсулотлари — “Нексия”, “Тико”, “Дамас” машиналари бир қанча давлатлар бозорига кириб борди. Ҳатто бир неча турдаги машиналар ишлаб чиқариб келган Россия бозорларидан ҳам бу автомобиллар ўз ўрнини топмоқда.

Москвада нашр этиладиган “Труд” газетаси шу кунларда бир реклама бермоқда. Унда “ЎзДЭУавто” акциядорлик жамиятининг машиналари таклиф этилади. Ўша рекламада “ЎзДЭУ”нинг машиналари ўн хил рангда экани ва бошқа бир қатор имкониятлари борлиги баён этилган. Энг муҳими, Россиянинг ўн олти шаҳрида “ЎзДЭУ-авто”нинг диллерлари борлиги маълум қилинган. Мана ўша шаҳарлар: Москва, Владимир, Ярославль, Тула, Санкт-Петербург, Череповец, Екатеринбург, Пермь, Қозон, Тюмень, Новосибирск, Краснодар, Омск, Томск, Оренбург, Саратов.

Бу рўйхатни атайлаб келтирдим. Кўриниб турибдики, ўзбек автомобили Россиянинг деярли барча минтақасига кириб борган.

Шўро ҳукумати энг авжига чиққан 1970 йилларни яхши эслайман. Ўша йилларда оддийгина “Запорожец” ёки “Москвич” машинасини олиш минг машаққат эди. “Жигули”, “Волга”ни айтмаса ҳам бўлади. Ишхоналарда навбатга ёзилар, ундан сўнг район ижроия қўмиталарида сарсон-саргардонлик бошланарди. Энг алам қиладиган жойи - албатта “шапкаси” берилларди. Ўзи-ку бир машинага етгулик маблағ тўплаш осон эмасди, пулинг бўла туриб уни ололмаслик янада алам қиларди. Аслини айтганда нима сотиб олиш осон эди ўша йиллари? Гиламми, мебелми, мотоциклми? Нима? Оддийгина чинни идишлару пойабзални айтинг. Таниш-билишсиз иш битмасди. Қиз узатмоқчи ёхуд ўғил уйлантирмоқчи бўлган ота-она гилам деб кимгадир ялиниб борса, арзимаган жемпер деб яна кимнингдир эшигида сарғайиб ўтирарди. У вақтларни кўрмаган ёшлар учун бу гаплар эҳтимол ажабланарли, эртак мисоли туюлар. Аммо бор ҳақиқат шундай эди.

Бугун магазинларни, бозорларни бир айланинг, нима йўқ?! Истаган нарсангиз топилади, бунинг устига танлаб олиш имкони бор. У вақтларда кундалик ишлатиладиган чинни идишлар, атласу бахмал топиш ҳам муаммо эди. Ваҳоланки, булар ўзимизда, яъни Ўзбекистонда ишлаб чиқариларди. Лекин Ўзбекистон ўзи ишлаб чиқарган маҳсулотга ўзи эгалик қила олмасди. Ишхоналардан заводларга, магазину савдо идораларига илтимосномалар ёзиб, чинни буюмлар, бир-икки кийимлик атлас, духоба олинар эди.

Такрор айтаман, бугун бу маҳсулотларнинг қайси бирини топиш муаммо? Ҳаммаси, боз устига ранг-баранги мавжуд. Биламан, кимдир нархи-чи, баҳоси қиммат-ку деб, эътироз билдириши мумкин. Балки шундайдир. Мен фалон нарса 70-йилларда бунча эди, ҳозир бунча, деб таҳлил қилмоқчи эмасман. Бошқача айтганда, мен айнан бозорларимизнинг тўкин-сочинлиги хусусида гапиряпман. Қолаверса, борингки, нархи сал баландроқ бўлса ҳам ўша нарсанинг борлиги, истаган пайтингизда сотиб олиш имкони мавжудлиги муҳим. Чунки қимматроқ бўлса иккита эмас, битта, ўн кило эмас, беш кило оларсиз. Бироқ чўнтагингизда пул бўла туриб керакли нарсани тополмай, кимгадир ҳам ялиниб, ҳам ортиқчаси билан пул бериб, яна унга қуллуқ қилиб минг марта раҳмат айтиб нарса олишдан худо асрасин...

Бу фикрлардан хулоса шуки, истиқлол имкониятларимизнинг намоён бўлиши учун шароит яратмоқда. Шўро давлатининг хомашё ўлкасига айланган Ўзбекистон бугун ўз маҳсулотлари билан жаҳон бозоридан ўрин олмоқда. Айни чоқда дунё мамлакатларининг маҳсулотлари бизнинг бозорларимизга кириб келмоқда.

Дарвоқе, гапни ўзбек машинаси ҳақида бошлаган эдик. Аллоҳга шукроналар бўлсинки, “Ўзбекистонда ишлаб чиқарилган” (“Маде ин Узбекистан”) деб ёзилган автомобиллар бир неча мамлакатларнинг шаҳар ва қишлоқларида юрибди. Ўтган йили Истамбул кўчаларида “Нексия” машинасини кўрганимда кўнглим тоғдай кўтарилган, қалбим ғурур ва ҳаяжонга тўлиб-тошган эди. Энг муҳими, бугун машина сотиб олиш имкониятига эга ҳар бир одам истаган вақтида қанақа автомобиль хоҳласа, шунақасидан ҳеч кимга ялинмай, ҳеч қанақа “шапка” бермай харид қилиши мумкин.

Мустақиллик нима берди, шўро даврида ундоқ эди — мундоқ эди, деган гаплар, минг афсуски, ҳозир ҳам баъзан қулоққа чалиниб қолади. Ўшанақа фикрловчи одамларга юқоридаги гапларни такрор ва такрор айтгим келади. Ва яна бир нарсани таъкидлашни истайманки, бу ерда келтирилган мисоллар истиқлол берган имкониятларнинг юздан, эҳтимол, мингдан биридир. Бунинг устига, булар атиги олти ярим йилнинг самаралари. Агар юртимиздаги бунёдкорлик шу суръатда, шу изчилликда давом этаверса яна ўн-ўн беш йилдан кейин не-не оламшумул ўзгаришларнинг гувоҳи бўламиз.

Аллоҳ насиб этса, Президентимиз башорат қилган кунлар — Ўзбекистонимиз чинакам, ҳақиқий буюк давлатга айланадиган кунлар узоқ эмас. Ўлкамизда осойишталик, барқарорлик, аҳиллик ва ҳамжиҳатлик устувор, бунёдкор халқимиз, юртимиз, элимиз учун фидойи йўлбошчимиз бор экан, ўша нурли, ёруғ кунларга албатта етажакмиз, иншооллоҳ.

М. ҲАЗРАТҚУЛОВ,
(ЎзА).

Ҳар нарсанинг ўз вақти, ўз фурсати бўлади. «Темирни қизиғида бос» деган мақол беҳуда айтилмаган асли. Ҳар неки юмуш ўз вақтида адо этилса, самараси кутилганидан зиёда бўлади. Бугуннинг аъмоли ҳеч қачон эртага қолмасин. Аслида бу бизнинг ҳам, фотомухбиримиз-Тоҳиржон Ҳамроқуловнинг ҳам гапи эмас. Бу Бўз туманидаги Манноб Жалолов номли ширкат хўжалиги 4-бўлим бошлиғи Фотима Исроилова (суратда)нинг ақидаси. Ушбу ақидага амал қилган бўлим деҳқонлари бу йил яхши ният билан чигит қадалган 425 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтариш ниятидалар.

ОЙНА

МАЙСА ЭМАС, НАСИБА У

Нон тандирдан узилди. Ёш-қари, бола-чақа уни маза қилиб ейди. Таъмини мақтайдилар. Лекин ўша маҳалда бу нон тайёр бўлгунга қадар ўтган кечинмалар, меҳнат кўз ўнгимизга келавермайди. Эҳ, ҳе шу бир бурда нон учун қанчадан-қанча тунлар бедор ўтган. Сарфланган меҳнатни қўяверасиз. Шунинг эвазига у дастурхоннинг файзи, гўдакнинг ризқи бўлиб тандирдан узилди.

Аммо буни ҳаммаям ҳис этавермайди. Пайҳон қилинган экин, мол-ҳол еб кетган майса эвазига ризқимиз қийилганини билмаймиз.

Республика прокуратураси идоралари томонидан Ўзбекистон Республикаси Президентининг 1994 йил 21 ноябрдаги «Экинларни пайҳон қилишга қарши курашни кучайтириш тўғрисида»ги Фармони ва Республика ҳукуматининг мазкур Фармон ижроси юзасидан 1995 йил 6 ноябрь ҳамда 1996 йил 25 ноябрдаги қарорлари талабларининг аниқ ва бир хилда бажарилиши устидан назорат давом эттирилмоқда.

Мазкур назорат фаолиятини амалга ошириш давомида асосий эътибор, кузги бошоқли дон экинларининг пайҳон қилиниши ҳолатларининг олдини олишга қаратилган. Бу борада хўжаликлар, бошқа мутасадди ташкилотлар раҳбарларининг тегишли чора-тадбирлар кўриши, йўл қўйилган қонунбузилишлар юзасидан ўз вақтида ва қонуний чораларнинг қўлланишига ҳамда жавобгарларнинг масъулиятини ҳал қилиш билан боғлиқлигига эътибор катта.

Шу йилнинг февраль ойи охири ва марти мобайнида ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг 49,42 гектар майдонда пайҳон қилиниши билан боғлиқ қонунбузилиш ҳолатлари аниқланиб, уларни содир қилишда жавобгар бўлган шахсларга нисбатан тегишли чоралар қўлланилган.

Экинларни пайҳон қилиш ҳолатлари ушбу даврда айниқса, Сирдарё вилоятида – 38,15 гектар, Жиззах вилоятида – 5,20 гектар, Тошкент вилоятида 3,15 гектар ва Сурхондарё вилоятида – 2,77 гектар майдонда содир этилган.

Пайҳондан катта миқдорда моддий зарар етказилган бир қатор қонунбузилиш ҳолатлари юзасидан жиноят ишлари қўзғатилиб, жавобгарларга нисбатан тегишлича тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда.

Жумладан, Сирдарё вилояти Сайхунобод туманидаги «Пахтакор» ширкатлар уюшмасида яшовчи фуқаро Р. Турсунбоевнинг беш бош чорва моллари шу тумандаги Гулистон ширкатлар уюшмасининг 0,55 гектарлик бошоқли дон майсаларининг пайҳон қилинишига йўл қўйилганлиги натижасида хўжаликка 29,2 минг сўмлик моддий зарар етказилган.

Туман прокуратураси томонидан фуқаро Р. Турсунбоевга нисбатан жорий йилнинг 8 февраль куни жиноят иши қўзғатилиб, тергов олиб борилмоқда.

Ушбу вилоятнинг Гулистон туманидаги «Бешбулоқ» деҳқон фермер хўжаликлари бирлашмасининг 1,05 гектарлик ғалла майдонини фуқаро А. Қудратовнинг беш бош чорва моллари пайҳон қилганлиги натижасида хўжаликка 25,4 минг сўмлик моддий зарар етказилганлиги ҳолати юзасидан ҳам туман прокурори томонидан жиноят иши қўзғатилиб, тергов ўтказилмоқда.

Қишлоқ хўжалик экинларининг пайҳон қилиниши билан боғлиқ қонунбузилишлар Бухоро, Андижон, Тошкент, Наманган, Навоий, Жиззах, Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятлари хўжаликларида ҳам аниқланиб, прокуратура идоралари томонидан етказилган моддий зарарларни жавобгарлар ҳисобидан ундириш ҳамда уларни белгиланган тартибда маъмурий жавобгарликка тортиш юзасидан қонуний чоралар кўрилган.

Хусусан, Бухоро вилояти Ғиждувон туманидаги «Кўкча» жамоа хўжалигининг чўпони С. Колдиновнинг жавобгарлигидаги 26 бош туяларнинг қаровсиз қолдирганлиги оқибатида Пешку туманидаги ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш корхонасига қарашли ғалла экилган майдон пайҳон қилинган ва корхонага 12,3 минг сўмлик моддий зарар етказилган.

Туман прокурорининг қарори билан С. Колдинов маъмурий жавобгарликка тортилган ва етказилган зарарларни ундириш юзасидан туман судига даъво аризаси киритилган.

Текширишлар давомида аниқланган қонунбузилиш ҳолатларини бартараф қилиш юзасидан Республика прокуратураси идоралари томонидан қайд қилинган давр мобайнида жами 448 мансабдор ва бошқа шахслар маъмурий ва интизомий жавобгарликка тортилган. Қонунбузилишларга йўл қўйган шарт-шароитларни бартараф этиш чораларини кўриш ҳақида хўжаликлар ва ҳокимлик идораларига 24 та тақдимномалар киритилган. Майсани пайҳон этилишини зудлик билан бартараф этиш ҳақида 10 та амрномалар берилган.

Қишлоқ хўжалик экинларининг пайҳон қилиниши натижасида хўжаликларга етказилган моддий зарарларнинг ундирилиши билан боғлиқ ҳолатлар юзасидан 128,9 минг сўмлик зарар ихтиёрий равишда ундирилди. Мажбурий тартибда 150,3 минг сўмлик зарарларни жавобгарлардан ундиришга доир 28 та даъво аризалари судга киритилди.

Лекин бу ерда бошқа бир фикрни ҳам айтмоқчиман. Тириклик зийнати, нонимизни оёқ ости қилдириб қўйишимиз гуноҳ эканлигини нега билмаймиз. Мол майсани эмас, бола-чақаларимизнинг, оиламизнинг насибасини еяпти. Наҳот шуни тушунмайдилар.

Ғуломжон ШУКУРОВ,
Ўзбекистон Республикаси прокуратурасининг умумий назорат бошқармаси катта прокурори, адлия маслаҳатчиси.

«Ҳасанбой» жамоа хўжалиги нафақат Тошкент тумани, балки мамлакатимиз пойтахтини ҳам мева-чева ва баҳорий кўкатлар билан таъминлайдиган қишлоқ хўжалиги корхонасидир. Бу ерда тажрибали деҳқонлар, миришкорлар, асл ер эгалари ниҳоятда кўп. Шулардан бири тадбиркор Асрор Ниғмонов. У ўз хусусий фирмасида кўп йиллардан буён лимончилик билан шуғулланади. Саховат соҳибининг иши ҳамиша савоб билан уйғундир.

***СУРАТДА:** тадбиркорнинг шогирди Исроил Зокиров ва кенжа ўғли Аҳрор Ниғмонов.*

Шавкат КАРИМОВ олган сурат.

ЭКОЛОГИЯ СОФЛИГИ – УМУМХАЛҚ ИШИ

Халқаро "ЭКОСАН" жамғармасида Бутунжаҳон Ер куни муносабати билан "Маданият, экология ва инсон" мавзуида халқаро учрашув ўтказилди. Унда "ЭКОСАН" Тошкент клуби аъзолари, эколог олимлар, академиклар, таниқли ёзувчи ва шоирлар, маданият арбоблари, хорижий давлатлар, халқаро ташкилотлар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди. Учрашувни халқаро "ЭКОСАН" жамғармаси президенти Ю. Шодиметов очди.

Йиғилишда таъкидланганидек, атроф муҳит мусаффолиги инсон саломатлигининг муҳим омилларидан биридир. Мамлакатимизда бу борада жуда катта ишлар амалга оширилаётир. Шунга қарамай ҳамма жойда ҳам бу масалага жиддий эътибор берилмаётир. Бу эса ўз навбатида ер, ҳаво, сув, ўрмон экологиясининг бузилишига, баъзи юқумли касалликларнинг тарқалишига сабаб бўлмоқда.

"Жаҳон адабиёти" журнали бош муҳаррири О. Шарафиддинов, Республика "Бошгидромет"и бошлиғининг ўринбосари А. Овчинников, Ўзбекистон давлат бош санитария врачи Б. Ниёзметов, Туркманистоннинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси С. Пирмуҳамедов ва бошқалар сўзга чиқиб, инсон саломатлиги йўлида экология софлигини таъминлаш умумхалқ иши эканлигини ва барча соҳа вакиллари бу борада биргалашиб ҳаракат қилиши лозимлигини таъкидладилар.

(ЎзА)

ТАЪЛИМ ТИЗИМИДА ХАЛҚАРО АЛОҚАЛАР

Яқинда Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент Давлат университетида «Ўзбекистон Республикаси, Англия, Франция ва Данияда тарихни ўқитиш методикаси ва методологиясининг қиёсий таҳлили» деб номланган халқаро илмий анжуман бўлиб ўтди. Унда мазкур давлатлардаги нуфузли олий ўқув юртларининг тарихчи олимлари ва мутахассислари ушбу масала юзасидан ўзаро фикр алмашишиб, фойдали таклиф-мулоҳазаларни илгари сурдилар.

Албатта, юртимиз таълим тизимида теран ислоҳотлар амалга оширилаётган бир пайтда бундай дунёвий машваратларнинг ўтказилиши катта аҳамият касб этади. Чунки анжуманда сўзга чиққан хорижлик олимлар Ғарб давлатларида тарихни ўқитиш методикаси ва методологиясининг қирраларини очиб беришди. Табиийки, уларнинг бу борадаги ютуқ ва тажрибаларини қиёсий асосда назардан ўтказиш биз учун ҳам фойдадан холи бўлмайди. Зеро, истиқлол шарофати ила бизнинг тарихимиз ҳам дунё тарихининг узвий бир бўлаги эканлигини янада чуқурроқ англаяпмиз ва ўз навбатида, ўзгалар ҳам буни тушуниб етишаяпти. Қолаверса, даниялик олиманинг анжуманда «бизнинг цивилизациямиз Шарқники билан ҳамоҳангдир», дея таъкидлагани бежиз эмас.

Ушбу илмий анжуман неча йиллардан буён давом этиб келаётган ҳамкорликларнинг ҳосиласи бўлиб, бу йил учинчи бор ўтказилди. 1994 йил сентябрда Тошкент Давлат университетининг тарих факультетида Англиянинг Эксетер университети, Франциядаги Ренн шаҳри университети ҳамда Даниянинг Копенгаген шаҳридаги Федериксберг семинарияси билан биргаликда Европа қўшма «Тарих» лойиҳаси иш бошлаган эди. У асосан учта йўналишдан иборат бўлиб, энг аввало, факультет талабалари, аспирантлари ва илмий ходимларининг юқоридаги хорижий ўқув юртларида билим ва малакаларини оширишларини назарда тутар эди. Шунга асосан талабалар уч-тўрт ой, аспирантлар уч ой ҳамда илмий ходимлар уч ҳафта муддатларда четда таълим олиб қайтишаяпти. Бу ўринда уларнинг хорижий тилларни билишларига алоҳида эътибор қаратилади. Иккинчи йўналиш бўйича эса тарих факультетида замонавий техникалар ва ўқув воситалари билан жиҳозланган марказ ташкил этиш мўлжалланган эди. Бу вазифани амалга оширишни қўллаб-қувватлаш мақсадида Европа Ҳамжамияти томонидан маблағ ажратилди. Натижада ўқув маркази компьютерлар, видео, аудио аппаратлари, кўпайтириш ускуналари ва ҳатто, мўъжазгина босмахона билан жиҳозланди. Ҳозир улардан биринчи навбатда талабалар, аспирантлар ва факультет ходимлари фойдаланишаяпти. Дарвоқе, бу галги илмий анжуман учун лозим бўлган қўлланмалар ва дастурлар ҳам ана шу марказда тайёрланди. Конференцияга ташриф буюрган хорижий олимларнинг маърузаларини эса факультет талабалари бекаму-кўст тарзда ўзбек тилига таржима қилиб туришди.

Қўшма лойиҳанинг учинчи йўналиши ҳар йили Тошкент Давлат университетининг тарих факультети билан Европа университетларининг кўзга кўринган мутахассислари иштирокида халқаро илмий анжуманларни мунтазам ўтказиб туришга асосланган эди. Дастлабки анжуман ўтган йилнинг апрель ойида уюштирилиб, унда АҚШ, Германия, Франция, Дания сингари мамлакатлардан келган илм аҳиллари «Мустақиллик ва тарих» мавзусида бизнинг мутахассисларимиз билан ўзаро фикрлашиб олишди. Ўша йил сентябрь ойида бўлиб ўтган иккинчи конференцияда эса иштирокчилар «Амур Темур ва темурийлар даврида Марказий Осиё ва Европа» мавзусида баҳс-мунозаралар олиб боришганди. Ўз навбатида, бундай йиғинлар хорижлик олимлар учун ҳам, бизнинг тарихчилар учун ҳам жуда фойдали бўлганлигини эътироф этиш лозим.

Энг асосийси, ушбу конференцияга ташриф буюрган чет эллик тарихчи олимлар мамлакатимиз таълим тизимида амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотлар жараёнига ҳам катта қизиқиш билан қарашмоқда. Хусусан, Эксетер университети вице-канцлерининг ўринбосари, Европа қўшма «Тарих» лойиҳасининг мувофиқлаштирувчиси Малин Ньюитт Ўзбекистонда яқинда қабул қилинган Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурига алоҳида тўхталиб ўтди. Унинг эътирофича, мазкур ҳужжат қўшма «Тарих» лойиҳасини тўла-тўкис рўёбга чиқаришда ҳам жуда қўл келади. Бизнинг М. Ньюитт жаноблари билан суҳбатимиз ҳам шу хусусда кечди.

Малин НЬЮИТТ:

«ЎЗБЕК ЁШЛАРИГА ҲАВАСИМ КЕЛАДИ»

– Мана, ҳозир Сиз бизнинг юртимизда қабул қилинган Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури ҳақида гапирдингиз. Афтидан, у билан танишиб чиққанга ўхшайсиз?..

– Ҳа. Мен юртингизга тез-тез келиб тураман. Шу боис Ўзбекистонда бундай ҳужжат тайёрланаётганлигидан хабарим бор эди. Яқинда ана шу дастурнинг инглиз тилига ўгирилиб, рисола шаклида чоп этилган нусхасини тақдим этишди. Диққатга молик томони шундаки, ушбу дастурда халқингизнинг миллий қадриятлари, ҳаёт тарзи ва таълимининг ўзига хос томонлари яққол акс эттирилган.

Ўзбекистонда ишлаб чиқилган Кадрлар тайёрлаш Милилй дастурида таълим тизимининг барча соҳалари қамраб олинган. Лекин мен бу ўринда унинг олий таълимни ислоҳ қилиш билан боғлиқ баъзи жиҳатлари ҳақида гапирмоқчи эдим. Маълумки, замонавий таълим тизимида бакалавриат ва магистратура – мутахассисликлар йўналиши ва аниқ мутахассислик бўйича фундаменталь ҳамда амалий билим берадиган таянч олий таълим саналади. Бу усул ҳозирги пайтда бутун дунёда кенг қўлланилаяпти. Сизларда ҳам ана шундай икки босқичли олий таълим тизимининг жорий этилиши катта самаралар бериши, шубҳасиз. Дастурда бундай тизимни шакллантириб, ривожлантириш учун махсус давлат таълим стандартлари ишлаб чиқилиб, амалга жорий этилиши ҳамда профессор-ўқитувчиларни чет эллардаги нуфузли ўқув ва илмий марказларида қайта тайёрлаш масаласи илгари сурилган. Билишимча, бу нарсага шахсан Президентингизнинг ўзлари катта эътибор бераётган экан. Шу мақсадда бир қанча жамғармалар тузилганлигидан ҳам хабарим бор. Шахсан мен бундай тадбирларнинг аҳамиятини яхши тушунаман. Негаки, ҳозирги шиддатли тараққиёт даврида кечаги билимлар бугун эскириб қолаётганлиги ҳам сир эмас. Университетлардаги мутахассислар қанчалик тажрибага эга бўлмасинлар, мабодо ана шу ўзгаришлардан орқада қолишса, бу ҳол таълим сифатига ҳам жиддий таъсир қилиш мумкин. (Мисол учун, Англияда ҳам ҳар бир соҳада – бизнесми, ҳуқуқшуносликми, иқтисодиётми – барибир ҳаёт ундан ўзиб кетаверади. Шу боис бизда барча мутахассисларни вақти-вақти билан қайта ўқитиш тажрибаси кенг қўлланилади).

Ҳозир жаҳон бўйича таълим тизимида ҳам энг замонавий техника воситалари кенг қўлланилаяпти. Табиийки, унинг натижасида ўқитиш сифати ва самарадорлиги бениҳоя юксалаяпти. Ўз навбатида, талабалардан тортиб, профессор-ўқитувчиларгача ана шу техникалардан фойдаланиш усулларини пухта ўзлаштиришлари лозим бўлади. Бу жиҳатдан биз амалга ошираётган Европа қўшма «Тарих» лойиҳаси Кадрлар тайёрлаш Миллий дастурига мос келади. Негаки, лойиҳа бўйича Тошкент Давлат университетининг тарих факультетида энг замонавий техник ўқув воситаларини ўзида жамлаган ресурс маркази ташкил этганмиз. Университет талаба ва ўқитувчилари унинг хизматидан бемалол фойдаланишаяпти. Шунингдек, тез орада факультет қошида Европа тадқиқот марказини очиш ниятимиз бор. Фикримча, бу нарса мустақил тараққий этаётган сизларнинг мамлакатингиз учун муҳим аҳамиятга эга бўлади. Боиси, келгусида Ўзбекистоннинг иқтисодий ҳамкорликлар кўлами жиҳатидан бутун дунёда юксак мавқега эга бўлган Европа Ҳамжамияти билан чуқур интеграциялашувида марказда олиб бориладиган илмий тадқиқотлар ҳам маълум даражада асқотишига ишончим комил. Келажакда бундай ҳамкорликларни университетнинг бошқа факультетлари билан ҳам йўлга қўйишни режалаштирганмиз.

Тошкент Давлат университети билан Эксетер университети ўртасида иқтисодиёт, менежмент, информацион технологиялар, тоғ-кон қазиш технологиялари соҳаларида ҳам ўзаро фойдали ҳамкорликлар ўрнатиш истиқболлари мавжуд. Шу билан бирга, араб-форс кўрфази халқларининг тили, маданияти ва иқтисодиётини ўрганиш борасидаги сизларнинг олимларингизнинг тажрибалари билан яқиндан танишиш ҳам биз учун айни муддаодир.

– Сизнингча, ана шу ҳамкорликларнинг самараси қандай бўлади?

– Биз Ўзбекистон университетлари билан алоқаларимизни кенгайтиришдан бениҳоя манфаатдормиз. Негаки, ўзаро бордикелдилар, илмий ҳамкорликлар ва фикр алмашишлар жараёнида ўзимиз учун фойдали бўлган қимматли маълумотларга эга бўламиз. Қўшма лойиҳа баҳонасида кўплаб ўзбек ҳамкасбларимиз билан ўртамизда самимий дўстлик вужудга келди. Бу юртга ташриф буюрган бизнинг мутахассисларимиз эса Ғарб университетларида талабаларга Ўзбекистон ҳақида янада кенгроқ тушунча бериш имкониятига эга бўлишмоқда. Ўз навбатида, ўзбек профессор-ўқитувчилари ҳамда талабалари ҳам Ғарбдаги нуфузли университетларда бўлиб қайтишаяпти. Ўрни келганда бир нарсани эътироф этишим керак. Эксетер университетида таълим олаётган ўзбек ёшлари ўзларининг иқтидори, тиришқоқлиги ва хорижий тилларни чуқур билишлари билан алоҳида ажралиб туришади.

– Қўшма лойиҳа доирасида бўлиб ўтган бу галги илмий конференция фаолиятини қандай баҳолайсиз?

– Ниҳоятда самарали бўлди. Унда чет эллик олимлар ҳам, ўзбекистонликлар ҳам фаол иштирок этишди. Анжуманда маъруза қилган нотиқларнинг сўзларидан маълум бўлишича, дунёда тарихни ўқитиш усуллари жуда кўп ва ранг-баранг. Уларни бирбирига таққослаб, зарур хулоса чиқариш фойдалидир.

«Халқ сўзи» мухбири
Ғафур ШЕРМУҲАММАД суҳбатлашди.

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ГАЗЕТХОН НЕГА САРСОН?»

«Халқ сўзи»нинг шу йил 4 февраль сонида юқоридаги сарлавҳа остида мақола чоп этилганди. Унда газетанинг Наманган вилояти мухбири Абдуҳошим Мадатов фуқаролардан тушган шикоят бўйича текшириш ўтказиб, вилоятдаги «Матбуот» акционерлик жамиятига қарашли дўконларда республика газеталари сотилмаётганлигини танқид қилган эди.

«Мақола вилоят «Матбуот» акционерлик жамияти акциядорларининг умумий йиғилишида, шунингдек, вилоят ҳокимлигининг тегишли бўлимида атрофлича муҳокама этилди, – деб ёзади таҳририятга жавоб мактуби йўллаган мазкур жамият бошқаруви раиси жаноб С. Муҳамадиев. – Мазкур масала республика «Матбуот тарқатиш» ассоциацияси йиғилишида ҳам кўриб чиқилди. Республикамизда чоп этиладиган газета-журналлардан буюртма асосида чакана савдога олиб туриш юзасидан 1998 йил учун шартнома тасдиқланди. Шунга мувофиқ жамиятимизга қарашли барча матбуот дўконларига сотувга «Халқ сўзи» ва бошқа марказий ҳамда маҳаллий газеталар, журналларни мунтазам етказиб бериш йўлга қўйилди.

Жамиятимиз аъзолари бундан буён ҳам халқимизга зиё тарқатиш маскани бўлган матбуот дўконлари фаолиятини яхшилашга эътиборни кучайтирадилар».

* * *

Ушбу мақола бўйича таҳририят Ўзбекистон Республикаси «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти бош директори Р. Қосимовдан ҳам жавоб мактуби олди. Унда, жумладан, қуйидаги муаммолар ўртага ташланади. «Бизнинг акциядор жамият савдо корхоналарига ўхшаб ялпи даромаддан солиқ тўлайди. Вилоятларга газета ва журналларни етказиб бериш учун кетадиган харажатлар ҳам бизнинг ялпи даромад ҳисобига киритилмоқда ва шу харажат пуллардан ҳам солиқ тўламоқдамиз. Мазкур муаммони ҳал қилиш учун биз республика Давлат солиқ қўмитасига махсус хат юбордик. Агарда даромад оламиз деб газета ва журналлар нархини кўтариб юборсак, унда бизнинг юборган газета ва журналлар нархи сотувда почта корхоналари ўрнаттан нархдан баланд бўлиб кетади. Ҳозирда эса, мана уч йилдан бери вилоятларга газета-журнал етказиб беришдан зарар кўрмоқдамиз».

Дарҳақиқат, мутасадди ташкилот раҳбарлари эътибор бериши даркор муаммо экан бу. Давлат солиқ қўмитаси «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик жамияти мактубини жиддий равишда ўрганиб чиқади, деган умиддамиз.

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи Марказий Осиёда ягона қўшма корхона

"Лок колор синтез"
ишлаб чиқарувчи заводи

янги арзонлаштирилган нархларда

УНИВЕРСАЛ ЭМАЛЛАРНИ,
ФАСАД ЭМАЛЛАРИНИ,
МАТЛИ ЭМАЛЛАРНИ,
Шифт ва деворлар учун
БЎЁҚЛАРНИ
таклиф этади.

КЕНГ ЁЙИЛГАН РАНГЛИ ГАММА!

СОТИБ ОЛАМИЗ: Сиккатив, флотореагент, 3-5т савдо ер тарозиси, 0,25х712х820 ўлчамли ЭЖК оқ ва ГЖК қора тунукалари.

Манзилимиз: Тошкент, Фарғона йўли, 35.
Тел.: (371) 191-44-46, 191-47-41.
Факс: (371) 191-74-63.

111

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР 136-09-25

УН, ШАКАР, ЦЕМЕНТ ВА БОШҚА МАҲСУЛОТЛАР УЧУН

Янги
универсал

ПОЛИПРОПИЛЕН
ҚОПЛАР
сотилади.

√ Туркиядаги ишлаб чиқарувчи фабрикалардан тўғридан-тўғри келтирилган.
√ Ички целлофан қопламали ҳамда қопламасиз.

FIRMA DEMIR

Манзил: 700083, Тошкент ш., Бухоро кўч., 26.
Тел.: 133-06-00, 133-81-48, 132-13-08, 56-12-98, 41-87-73 Факс: 40-65-37

НИГОҲ

ЎЗАРО МАНФААТЛИ ҲАМКОРЛИК

У Ўзбекистон-Белгия муносабатларида ҳам тўла акс этмоқда

Европада қирққа яқин мамлакат бор. Уларнинг аксарияти иқтисодий ва маданий соҳада юксак даражага эришган, бой демократик анъаналарга эга. Халқнинг турмуш даражаси ҳам шунга яраша. Жон бошига тушадиган йиллик даромад кўрсаткичи эса тобора ўсиб бормоқда. Бу табиий ҳол. Аммо Европа бундай ҳайратомуз муваффақиятга қандай эришди?

Бунинг асосий сабабларидан бири, ўзаро тенглик асосида ташкил этилган Европа Иттифоқига бирлашуви бўлди десак, муболаға қилмаган бўламиз. Бу ўринда Голландиянинг Маастрихт шаҳрида имзоланган шартномани ёдга олиш ўринли. Зеро, мазкур шартномада Европа Иттифоқига аъзо мамлакатларнинг ягона бозори, ягона пул бирлиги – ЭКЮ (ўзаро ҳисоб-китобларда), бож ва солиқ сиёсатини юргизиш ҳамда сармоя ва ишчи кучининг эркин ҳаракатига кенг имкониятлар яратилган эди. Тўғри, Иккинчи жаҳон уруши Европа давлатларига катта иқтисодий зарар етказди. Бироқ ўтган ярим аср ичида европаликларнинг ўзаро тушуниш ва манфаатли ҳамкорлик йўлида олиб борган саъй-ҳаркатлари уларга турмуш яхшиланишига ёрдам берди.

Бугунги кунда 15 давлатни бирлаштириб турган «Умумеврoпа уйи»да 400 миллиондан ортиқ аҳоли истиқомат қилади. Мамлакатимиз ҳукумати кейинги йилларда ушбу давлатлар билан ҳар томонлама манфаатли ҳамкорлик алоқаларини ривожлантириш йўлидан дадил бормоқда. 1996 йилнинг июнида Европа Иттифоқи билан мамлакатимиз ўртасида Шериклик ва ҳамкорлик тўғрисида имзоланган тарихий битим фикримиз далилидир. Айни пайтда республикамизнинг Европа Иттифоқи билан муносабати фақат мазкур битим билан чекланиб қолганича йўқ. Бугунги кунда Ўзбекистон билан Европа давлатлари ўртасидаги икки томонлама муносабатлар ҳам ўзининг илк натижаларини бермоқда. Қолаверса, мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотларни янада ривожлантиришда европаликларнинг бозор иқтисодини шакллантириш йўлидаги бой тажрибалари бизга қўл келади. Ўз навбатида, Ўзбекистоннинг Марказий Осиёда тутган салоҳияти, бой хомашё ресурслари Европадаги ҳам-

корларимизни ўзига чорламоқда. Ўзбекистон ва Белгия ўртасидаги алоқаларни ҳам ана шу ўзаро интилишларнинг самараси сифатида баҳоламоқ жоиз.

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримовнинг бундан икки йил муқаддам Белгияга қилган расмий ташрифи халқларимиз ўртасидаги ҳамкорликни сифат жиҳатидан янги поғонага кўтарди. Айни пайтда Ўзбекистон-Белгия алоқалари барқарор тус олмоқда. Хусусан, 1996 йилда ўзаро товар айрибошлаш ҳажми 1995 йилга нисбатан бир неча фоиз ошиб, 94 миллион долларни ташкил этди. Ўтган йили эса ушбу кўрсаткич 150 миллион АҚШ долларига тенг бўлди. Аммо бу икки мамлакат имкониятлари даражасида эмас. Зеро, бу борада ҳали ишга солинмаган имкониятлар мавжуд.

Белгия Қироллиги Бош вазири Жан-Люк Деханенинг куни кеча мамлакатимизга қилган расмий ташрифи мобайнида бўлиб ўтган мулоқотлар чоғида ҳам Президентимиз бу ҳақда гапириб ўтди. Жумладан, ҳар икки мамлакатда гилам ишлаб чиқариш, машинасозлик, нефть-газ саноати, банк инфратузилмаси, сайёҳлик, қишлоқ хўжалиги ва илмий-техникавий соҳаларда ҳамкорлик кўламларини кенгайтириш имкониятлари каттадир. Табиийки, бу борада алоқаларни янада чуқурлаштириш ҳар икки томон учун ҳам истиқболлидир. Бош вазир Жан-Люк Дехане Ўзбекистон йўлига, хусусан, унинг раҳбариятининг минтақавий хавфсизликни таъминлаш ва давлатлараро иқтисодий интеграциялашув жараёнларини фаоллаштириш борасидаги саъй-ҳаракатларини эътироф этиб, икки мамлакат ўртасидаги тенг манфаатли ҳамкорликни ривожлантириш юзасидан Президентимиз билдирган таклифларни қўллаб-қувватлади.

Мазкур ташриф давомида ўзаро алоқаларни кенгайтиришга қаратилган кўплаб хужжатлар имзоланди. Ушбу ҳужжатлар эса мавжуд алоқаларга янгича руҳ бағишлайди. Негаки, уларда ўзаро ҳамкорликнинг турли қирралари кафолатланди. Муҳими, бўлиб ўтган мулоқотлар чоғида ҳар икки мамлакат ҳам бир-бирига нуфузли шерик эканлиги алоҳида қайд этилди. Бу эътироф Ўзбекистоннинг Европа ишбилармонлари учун ҳам энг ишончли шерик эканлигини яна бир бор далиллади.

Белгия Қироллиги Бош вазири Жан-Люк Деханенинг ўзаро ҳурмат руҳида ўтган ушбу расмий ташрифини мамлакатларимиз ўртасида дўстлик алоқаларини мустаҳкамлаш йўлида қўйилган яна бир муҳим қадам сифатида баҳоламоқ лозим. Унда эришилган аҳдномалар эса ўзаро манфаатли муносабатларимизнинг истиқболи порлоқ эканлигига қатъий ишонч уйғотади.

Фурқат САНАЕВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

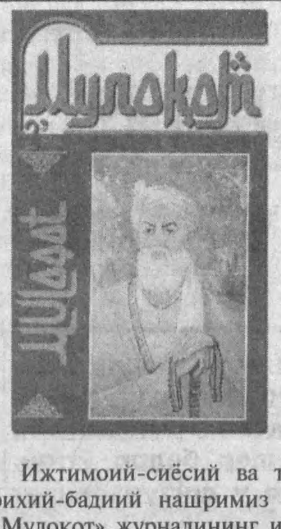

Ижтимоий-сиёсий ва тарихий-бадиий нашримиз — «Мулоқот» журналининг иккинчи (март-апрель) сони босмадан чиқди. Журнал ис-

«МУЛОҚОТ»НИНГ ЯНГИ СОНИ

тиқлол ва маънавиятимиз ҳақида мушоҳада юритган Абдувосит Йўлдошевнинг «Миллий ифтихор туйғуси» деб номланган мақоласи билан очилади. Олимлар — Б. Манноновнинг «Туркистон ва Марказий Осиё» ва Хуррам Ҳайдаровнинг «Дунёвий хавфсизлик калиди» мақолалари Марказий Осиёда тинчлик, тараққиёт ва иқтисодий муаммолар ҳақида баҳс юритса, Н. Ражабованинг «Зулму ситам йўлини тўсдим» мақоласи миллий давлатчилигимизнинг теран томирлари ҳақида ҳикоя қилади.

Журналнинг ушбу сонида ўқувчилар йирик матбаачи ва олим Ислом Шоғуломов ва таниқли иқтисодчи, Саноат қурилиш банки бошқаруви раиси Ўткир Неъматов билан «юзма-юз» учрашадилар. Файласуф олим А. Эшонқулов ушбу сонда одоб ва ахлоқ ҳақида муҳокама юритган «Инсон фазилати билан улуғ» мақоласи билан қатнашган. Журналист Д. Саъдуллаевнинг «Иймондан айрилган бахтли бўлмас» деган чиқиши ҳам юқоридаги мақоланинг мантиқий давоми бўлиб, у одамийлик ва ҳалоллик ҳақидадир.

Ушбу сондаги ёзувчи Аҳад Ҳасаннинг «Дунё яхшиликдан яралган» номли эссеси ёзувчи Садриддин Айний ҳаётининг ажойиб саҳифалар ҳақидаги янги тадқиқот бўлиб, журналхонлар учун ўзига хос туҳфадир. Маънавиятимиз ихломсандлари янги журналдан «Чоркитоб»дан боблар, таниқли олим Ботир Валихўжаевнинг «Шайх Ховanди Таҳур», Муҳаммаджон Қодировнинг «Инжил» мақолаларини ўқийдилар. Шунингдек, Паҳлавон Маҳмуднинг фалсафаси ҳақида фикр юритувчи олим С. Ҳасановнинг «Суянч тоғи, ишонч боғи» мақоласи ҳам ўқувчилар учун бир олам янгиликлар бериши мумкин. Асрлар гувоҳи бўлган мадрасалар пештоқидаги ёзувларни яхши тушунадиган олим Мирза Барот ҳақидаги «Маданий меросимиз билимдони» мақоласини тадқиқотчи Р. Бойтуллаев ёзган.

Шунингдек, журналнинг иккинчи сонида олимларимизнинг сиёсатшунослик, маданият ва маънавиятимизга оид кичик-кичик тадқиқотлари берилган. «Ҳажв» рукнидаги саҳифада таниқли адиб Саид Аҳмаднинг «Устара тиғидаги битиклар» деган умумий сарлавҳа остидаги кичик ҳажвиялари ўрин олган. Унга журнални безаган мусаввир Ҳусан Содиқов расмлар ишлаган.

«Мулоқот» дафинаси ҳам ўз ишқибозларига дунёдаги қизиқ-қизиқ янгиликлар ва ажойиботларни тақдим этган.

Журнал зарварақларида мусаввирлар Жўра Асроннинг «Хожа Аҳрори Валий», Ортиқали Қозоқовнинг «Водий» асарлари эълон қилинган. Унда шу кунимиз учун ҳаётий бўлган ҳадислар, ҳикматларни ҳам ўқишингиз мумкин.

Ўйлаймизки, «Мулоқот»нинг янги сони Сиз учун беминнат маслакдош бўлади.

ДУНЁ ДАРАКЛАРИ

ХУФЁНА ГОНОРАР

ТОКИО. Ўтган йил ноябрь ойида Японияданги "Ямаити секюритиз" брокерлик компанияси ўз фаолиятини тўхтатган эди. Полиция маҳкамасининг хабарига қараганда, компания раҳбарияти жиноятчилар гуруҳи билан алоқада бўлган ва уларга хуфёна равишда гонорар тўлаб турган. Бундан ташқари, компания бир неча йиллардан буён мижозларга ўз қарзларини тўлай олмаган.

"Ямаити секюритиз" Японияда қимматбаҳо қоғозлар савдоси билан шуғулланувчи компаниялар орасида етакчи ўринлардан бирида турар эди.

ЦЮ ДАСЮННИНГ ЭЪТИРОФИ

ПЕКИН. Сўнгги тўрт ой давомида хитойлик мина тозаловчилар Вьетнам билан чегарадош Гуанси-Чжуан тумани ерларини бу ажал уруғларидан тозалаб чиқди. Ҳарбий маъмурлардан бири — Цю Дасюннинг эътироф қилишича, текширишлар натижасида 21 минг донадан зиёд мина топилган ва зарарсизлантирилган. Маълумки, бу миналар икки мамлакат ўртасида бўлиб ўтган уруш вақтида кўмилган эди.

ИККИ ЙИРИК ОПЕРАЦИЯ

РИМ. Италия уюшган жиноятчиликка қарши кураш органлари мамлакатнинг жанубий ҳудудларида мафия гуруҳларига қарши икки йирик операцияни ўтказди. Режо-ди-Калбария шаҳрида ўтган тезкор тадбир натижасида жиноий гуруҳ аъзоларининг бир қисми ҳибсга олинди. Шунингдек, полиция маҳкамаси мафия гуруҳининг 30 миллиард Италия лираси миқдоридаги маблағини (16,6 миллион АҚШ долларига тенг) ҳам мусодара қилди.

Иккинчи жиноий гуруҳ Апулия вилоятида қўлга олинди. Улар қурол-яроғ ва гиёҳвандлик моддалари савдоси ҳамда талончилик билан мунтазам шуғулланиб келган.

СПОРТ

ТЕННИС МАЙДОНИДА ЖУРНАЛИСТЛАР

Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими пойтахт спорт қўмитаси билан ҳамкорликда Наврўз умумхалқ байрамига бағишланган «Бойчечак» журналистлар мусобақасини ташкил этди.

Кеча ушбу мусобақанинг нимчорак ва чорак финал учрашувлари бўлди. Унда «Спорт», «Ўзбекистон футболи», «Ҳуррият», «Маърифат», «Народное слово», «Молодёж Узбекистана», «Ўзбекистон автомобилчиси», ЎзА ва бошқа матбуот нашрларининг муҳаррир ҳамда мухбирлари иштирок этди. Рақибларини йирик ҳисобларда мағлуб этган Айрат Ялалов («Ўзбекистон автомобилчиси»), Алексей Комилов («Молодёж Узбекистана»), Алимурод Мамадаминов (ЎзА)ларнинг ўйини ишқибоз-у мутахассисларда яхши таассурот қолдирди.

Чорак финал баҳсларида С. Данилов устидан 6/0 ҳисобида ғалаба қозонган А. Мамадаминов ҳамда мураккаб беллашувларда ўз рақибларини мағлуб этган Д. Михайлов , А. Комилов ва бошқа ғолиблар ярим финалга йўлланма олишди.

Бугун «Пахтакор» кортларида ярим финал ва финал учрашувлари бўлиб ўтади. Мусобақа ғолибларига Ўзбекистон оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлими ҳамда «Ҳуррият» газетаси томонидан қимматбаҳо совғалар ажратилган.

Нормурод МУСОМОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ЎЗБЕКИСТОН ФУТБОЛЧИЛАРИ ҒАЛАБАСИ

Қирғизистонда Марказий Осиё ёшлар командалари ўртасида футбол бўйича халқаро мусобақа ниҳоясига етди. Унда 10 та команда иштирок этди.

Ўзбекистон ёшлар терма командаси ўз гуруҳида ғалабага эришиб, финалда мусобака мезбонлари — Қораболти шаҳрининг "КВТ-Динамо" командаси спортчилари билан учрашди. Ўзбекистонликлар рақиблар дарвозасига 3 та тўп киритдилар, ўз дарвозаларидан тўп ўтишига йўл қўймадилар. Натижада Ўзбекистон ёшлар командаси мусобақа ғолиби бўлди.

ҒОЛИБЛАР МОСКВАГА БОРАДИ

Жиззахда эркин кураш бўйича республиканинг 11 нафар янги чемпиони аниқланди. Улар Ўзбекистоннинг биринчи ёшлар ўйинларида энг яхши натижа кўрсатишди.

Мусобақа ғолиби Баҳодир Бобониёзов Ўзбекистон чемпиони номини олган биринчи қорақалпоғистонлик спортчидир. Ғолиблар орасида Тошкентдан Фарҳод Машрабов, Шерзод Абдувалиев, Отабек Пардақулов, Жаҳонгир Абдураҳмонов ва Тўлқин Бўроновлар бор.

Самарқандлик Дилшод Мансуров, Равшан Абдуғаффоров, жиззахлик Зоир Азимов, Равшан Холдоров ва Жаҳонгир Муродов мусобақанинг олтин медалини олишга сазовор бўлди.

Республиканинг янги чемпионлари шу йил июль ойида Москвада бўладиган Жаҳон ёшлари ўйинларида иштирок этиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Команда ҳисобида тошкентликлар ғолиб бўлди.

(ЎзА)

СПОРТ

"ОБИ ҲАЁТ" АИК акционерлари диққатига!

1998 йилнинг 22 майида Тошкент шаҳрида "Оби ҳаёт" акциядорлик инвестиция компанияси акционерларининг умумий мажлисини ўтказади

КУН ТАРТИБИ:

1. "Оби ҳаёт" АИКнинг 1997 йил якунлари ва 1998 йилда унинг ривожланиш истиқболи тўғрисида.
2. Тафтиш комиссиясининг хулосалари тўғрисида.
3. Акционерлик компаниясининг Низомига ўзгартиришлар киритиш ҳақида.
4. Ҳар хил масалалар:
4.1 "Оби ҳаёт" АИК кузатув кенгашига ўзгартириш киритиш ҳақида.
4.2 2-чи босқич хусусийлаштиришда қилинган ишлар натижаси тўғрисида.
4.3 Давлат акциясининг улушига чиққан дивидендларга асосий воситалар олиш ҳақида.

Акционерлар 1998 йил 21 май соат 10.00 дан 18.00 гача, 22 май соат 9.00 дан 9.30 гача рўйхатдан ўтишлари мумкин. Мажлис эрталаб соат 10.00 да бошланади.

"ОБИ ҲАЁТ" акциядорлик инвестиция компаниясининг 1998 йил 1 январи ҳолатига бухгалтерия баланси

АКТИВ	Минг сўм	ПАССИВ	Минг сўм
1. Номоддий активлар (қолдиқ қиймати)	2513	1. Устав фонди	44523
2. Асосий воситалар (қолдиқ қиймати)	8089	2. Заҳира фонди	159
3. Узоқ муддатли молиявий қўйилмалар	42088	3. Турли фондлар	13311
4. Ишлаб чиқариш заҳираси	1923	4. Ҳисобот йили фойдаси	2706
5. Пул маблағлари	6283	5. Ўтган йилларнинг тақсимланмаган фойдаси	24255
6. Дебитор қарзлар	45815	6. Келгуси давр даромадлари	15085
		7. Меҳнат ҳақи қарзи	284
		8. Бюджетдан қарз	807
		9. Ижтимоий суғурта қарзи	116
		10. Бюджетдан ташқари тўловлар қарзи	20
		11. Кредитор қарзлар	4759
		12. Узоқ муддатли қарзлар	686
БАЛАНС	106711	БАЛАНС	106711

Бухгалтерлик ҳисоботи "Бухгалтер" аудиторлик фирмаси томонидан тасдиқланган.

585

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ

БИРИНЧИ СИНФ ЎҚУВЧИЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ УЧУН ЎҚУВ ҚУРОЛЛАРИГА (РАСМ ДАФТАРИ, ҚАЛАМДОН, 12 ВАРАҚЛИ ДАФТАР) ҚЎШИМЧА ТАНЛОВ ЎТКАЗАДИ.

ТАНЛОВДА ДАВЛАТ МАТБУОТ ҚЎМИТАСИ, "ЎЗБЕКСАВДО", "ЎЗБЕКБИРЛАШУВ", ҚЎШМА КОРХОНАЛАР, ЧЕТ ЭЛ ФИРМАЛАРИ ВА БОШҚА ТАШКИЛОТЛАР ЎЗ МАҲСУЛОТ НАМУНАЛАРИ БИЛАН ҚАТНАШИШЛАРИ МУМКИН.

ТАНЛОВДА САРАЛАБ ОЛИНГАН МАҲСУЛОТЛАРГА ХАРИД ҚИЛИШ УЧУН ШАРТНОМАЛАР ТУЗИЛАДИ.

ТАНЛОВ 1 МАЙ КУНИ ВАЗИРЛИКНИНГ МАЖЛИСЛАР ЗАЛИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

ТОШКЕНТ ШАҲРИ, МУСТАҚИЛЛИК МАЙДОНИ, 5.

МАЪЛУМОТЛАР УЧУН ҚУЙИДАГИ ТЕЛЕФОНЛАРГА ҚЎНҒИРОҚ ҚИЛИНГ: 68-75-46, 68-85-42, 68-94-36.

581

Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Монополиядан чиқариш ва рақобатни ривожлантириш қўмита раҳбарияти ва жамоаси бош иқтисодчи К. Юсуповга отаси

КАРИМ аканинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик маркази жамоаси марказнинг бошқарув аъзоси, Ўзбекистон халқ шоири, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасининг раиси Абдулла Ориповга отаси

Ориф ота УБАЙДУЛЛАЕВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Давлат божхона қўмитаси раҳбарияти ва жамоаси қўмита раисининг ўринбосари Шодмонбек Раимовга падари бузруквори

Умар РАИМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Телерадиокомпаниясининг жамоаси республика телевидениеси бош директорининг ўринбосари Рустам Ғаниевга падари бузруквори

Ғани ота ҚУДРАТОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 011138, 42797 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Рустам АЗИМОВ ва Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.

МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — И. Худоёров.
Навбатчи — Ф. Санаев.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди: 21.40 1 2 3 4 5 6